

Política | Actualitzat el 11/11/2018 a les 09:27

Miguel Urbán: «És injust pensar que no hi ha hagut una resposta solidària amb Catalunya des de l'Estat»

L'eurodiputat de Podem, que ha visitat Jordi Cuixart a Lledoners, afirma que "hi ha el perill que als dirigents sobiranistes se'ls apliqui el dret penal de l'enemic"

Miguel Urbán | Adrià Costa

Miguel Urbán ha visitat molts presos, però pocs li han causat la impressió d'optimisme i energia que assegura que li ha transmès Jordi Cuixart a Lledoners, amb qui es va trobar divendres passat. Eurodiputat de Podem des del 2015, Urbán és un dels rostres d'Izquierda Anticapitalista, la branca més alternativa de l'organització liderada per Pablo Iglesias. Nascut a Madrid el 1980, repassa en aquesta entrevista l'actualitat política, però sempre amb els ulls posats en una Unió Europea que contempla amb visió crítica i que ha denunciat en el llibre *Disparen a los refugiados* (Icaria).

"Seria important que des de Catalunya es reconegués els companys d'Espanya que tenen al

costat"

- Com ha vist Jordi Cuixart?

- L'he vist molt bé, molt fort, amb energia. Una sensació que contrasta amb el fet que és a la presó. No es tracta, per desgràcia, de la primera presó que visito, i és un espai per tancar persones però també l'ànima i l'alegria dels qui hi són reclosos. No sembla el cas de Jordi Cuixart.

- La societat espanyola és conscient del que suposa tenir presos polítics?

- Existeix el risc de normalitzar una situació així, que és perillosa, però no pas exclusiva de l'estat espanyol. Vivim una deriva autoritària que és internacional. En el cas de Jordi Cuixart, no és ni un càrrec electe. És el president d'una entitat cultural de les més importants de Catalunya i d'Europa. Hi ha el risc de normalitzar el dret penal de l'enemic. Que als dirigents sobiranistes se'ls apliqui el dret penal de l'enemic, que vol dir que a la gent se la pot acabar condemnant no tant pels fets que ha comès o no, sinó perquè se'ls considera perillosos. Això ens duria a una excepcionalitat. De fet, la judicialització de la política s'està donant a nivell global.

- Quin seria un cas molt clar d'això?

- Ho acabem de veure al Brasil. El cop d'estat el donen els jutges contra Dilma Rousseff, els mateixos que condemnen Lula i li impedeixen ser candidat. I finalment, el mateix jutge que condemna Lula és nomenat ministre de Justícia pel feixista Bolsonaro.

Miguel Urbán Foto: Adrià Costa

- Podem convocarà mobilitzacions per demanar la llibertat dels presos polítics?

- No crec que a Podem li pertoqui cridar a cap mobilització, que ha de ser una cosa de la societat civil. Podem ha de fer el que ha fet fins ara, com va fer Pablo Iglesias al visitar també els presos. Treballar per evitar la judicialització de la política, per obrir diàlegs sense condicions, amb propostes sobre la taula. Perquè al final això es resoldrà votant. Tot el que no sigui això significarà enquistar el conflicte.

"Seria important que des de Catalunya es reconegués els companys d'Espanya que tenen al costat"

- En tot cas, creu que en l'entorn del judici de l'1-O, des de la societat civil espanyola, s'haurien de produir mobilitzacions en favor dels presos? Que fins ara no s'han produït.

- Sí que s'han produït. A vegades hi ha un cert desconeixement en això. Hi ha hagut plataformes, com la de Madrileny pel Dret a Decidir. Miri, jo vaig conèixer precisament Cuixart en un teatre del barri de Lavapiés, sobre el referèndum de l'1-O, quan vam organitzar un acte massiu, en què van quedar 700 persones fora. El mateix 1-O, Sol estava ple de madrilenys protestant per la repressió. Hem vist places plenes a Madrid, a Sevilla, a Cadis, a banda de Galícia i Euskadi. També hi ha hagut plataformes de gent vestida de blanc demanant diàleg. Iniciatives diverses, algunes més identificades amb el dret a decidir, d'altres reclamant simplement diàleg i sentit comú.

- No està d'acord en què l'opinió espanyola ha estat uniforme?

- És injust pensar que no hi ha hagut una resposta solidària en molts llocs de l'estat, fora de les nacionalitats històriques. Perquè per nosaltres, la pregunta no és independència sí o no, sinó quin tipus de democràcia volem. Jo, sent de Madrid, de moment no sóc independentista... I tampoc m'atreveixo a dir què han de votar els catalans, són ells els qui s'han d'expressar. Però sí crec que seria important que des de Catalunya es reconegués els companys d'Espanya que tenen al costat. Recordo una trobada de 400 càrrecs públics a Saragossa, de PDECat, ERC, PNB, Podem... en un poliesportiu, encerclats per feixistes, i ens van dir que no hi havia prou policia per protegir-nos perquè era a Catalunya. Vam haver de fer nosaltres mateixos un cordó.

"Coincideixo amb Jordi Cuixart que no s'han de barrejar presos i pressupostos"

- Creu que el govern de Sánchez fa prou per resoldre el conflicte?

- Hauria de fer molt més. No és el mateix que Rajoy, clar. Hi ha hagut una distensió i no totes les pilotes són al terrat de Sánchez. La Generalitat i Quim Torra també haurien d'ajudar. Sánchez hauria de ser més valent. Tot el que ha passat amb l'Advocacia de l'Estat és absurd. Com també em sembla irresponsable barrejar presos amb pressupostos. Ho parlàvem i coincidíem amb Jordi Cuixart, que ens deia: "No ens poseu aquí". Els presos han de tenir les seves negociacions i

els pressupostos les seves.

Miguel Urbán: "Sánchez hauria de ser més valent". Foto: Adrià Costa

- Parlant de pressupostos, què li sembla l'actuació d'Iglesias, com una mena de vicepresident a l'ombra per intentar ampliar la base del suport als comptes de l'Estat?

- Jo no vull que Iglesias sigui vicepresident a l'ombra ni al sol. El que vull és que sigui president, i moltes coses canviarien en aquest país. Pablo, però no només ell sinó totes les confluències, fan els possibles perquè s'aprovin uns pressupostos que no són els nostres, que quedi clar, però que són millors que els del PP.

- Quin consell donaria als seus companys dels comuns per reforçar el seu projecte?

- Si fos membre dels comuns et respondria. Però no ho sóc. Per un tema de respecte. Jo crec en la confederalitat i això suposa no entrar en l'espai de l'altre.

- Vostè té formació d'historiador. Aquesta setmana ha fet 80 anys de la nit dels vidres trencats, l'inici de la persecució sistemàtica contra els jueus a Alemanya. Com viu, des del cor de la UE, el retorn d'alguns fantasmes de la història?

- Jo sóc molt d'aquella frase de Marx que deia que la història es repeteix en forma de farsa. No crec que a Europa hi hagi un ressorgiment del feixisme, però sí dels totalitarismes o dels autoritarismes, que excedeixen el que seria exactament l'extrema dreta. Tornem a tenir una polarització molt forta, políticament com la dels anys trenta, però no socialment. La polarització actual s'expressa a través de revoltes electorals. I es canalitza també a través de bocx expiatoris.

- A què es deu aquesta onada ultra?

- Crec que s'ha de lligar a l'auge del neoliberalisme i a les polítiques de l'Europa fortalesa. El neoliberalisme ha construït un sentiment d'escassetat: no n'hi ha per tothom. S'entra en uns mecanismes d'expulsió i s'aparta als sectors socials més vulnerables, el que construeix una xenofòbia de matriu econòmica. La xenofòbia de matriu política està molt vinculat a les polítiques migratòries de la UE, amb la construcció de les tanques i de lleis d'estrangeria. S'estigmatitza l'immigrant i la UE deixa de combatre la pobresa per combatre els pobres. Però els perillous no venen en patera, venen en iot. Són les multinacionals gràcies a les quals, segons el Parlament Europeu, perdem un bilió d'euros a l'any en impostos per evasió i elusió fiscal. És clar que hi ha diners! No hi ha arma més eficaç per combatre el feixisme que qüestionar el repartiment del treball i de la riquesa.

Miguel Urbán: "No estem davant d'una crisi de refugiats, sinó d'una crisi política del projecte europeu". Foto: Adrià Costa

- Assenyala la UE com a neoliberal, però des de la dreta -europea i nord-americana- també s'ataca el projecte europeu. L'extrema dreta ha llançat una ofensiva contra Merkel per la política d'obertura envers els refugiats.

- L'afebliment de Merkel no té tant a veure amb una política d'obertura de fronteres com de degradació de drets socials. Alternativa per Alemanya neix com una organització xenòfoba contra els europeus del sud. Al Regne Unit, a qui s'expulsava dels drets socials era als joves polonesos, portuguesos, espanyols, que eren els competidors en el mercat laboral. Merkel no va obrir fronteres. On creix l'extrema dreta és sobretot a l'est, on hi ha menys refugiats i més precarietat. No estem davant d'una crisi de refugiats, sinó davant d'una crisi política del projecte europeu.

- Per què no hi ha hagut fins ara un partit d'extrema dreta com els que proliferen a Europa a l'estat espanyol?

- Tenim diputats d'extrema dreta al Parlament, però no un partit d'extrema dreta, cosa que és molt important. Tampoc a Portugal. Som una illa en això. En gran mesura és gràcies al 15-M, que va ser una vacuna col·lectiva, perquè va posar en el centre del debat no qui tenia dret a accedir als recursos, sinó com es repartien.

- Quin espai ocupa Vox dins del magma ultra europeu?

- Vox, si entrés al Parlament Europeu, voldria integrar-se al Grup de Conservadors i Reformistes Europeus, on hi ha Llei i Justícia, el partit que governa Polònia, però no Le Pen. Vox no s'assembla a Le Pen. Són franquistes reaccionaris. Miri com ha reaccionat Vox en el tema de les hipoteques. Le Pen intenta ampliar el seu espai, hagués atacat el Suprem. Santiago Abascal ha criticat l'impost. Abascal es passeja pel Parlament Europeu convidat pels polonesos.

"Rivera no sap si decidir ser Macron o Le Pen i ha decidit agafar coses de tots dos"

- I com veu l'evolució de Ciutadans?

- Albert Rivera semblava que volia ser Macron, però ara no sap si decidir ser Macron o Le Pen. I ha decidit agafar coses de tots dos.

Miguel Urbán durant l'entrevista amb Nació Digital. Foto: Adrià Costa.

- Les eleccions europees de maig del 2019 són les més decisives des del naixement de la Comunitat Europea?

- Sempre diem que "aquestes són les eleccions més importants". Això és fruit de la immediatesa. Evidentment, seran molt importants. Tenim un risc real que l'extrema dreta i la dreta dominin el Parlament Europeu. L'extrema dreta tindrà, com a mínim, tres membres de la Comissió Europea, els designats pels governs de Polònia, Hongria i Itàlia.

"Hi ha un risc real que la dreta i l'extrema dreta dominin el Parlament Europeu"

- Fins on pot arribar electoralment l'extrema dreta?

- Si hi hagués una recomposició de l'extrema dreta en un únic grup, serien el segon grup disputant el primer al Partit Popular. Estan repartits en diversos grups. Imaginem que Viktor Orban, el primer ministre hongarès, abandona el PPE. Orban parla molt amb Salvini. A França, Le Pen pot treure un bon resultat (les enquestes la posen vuit punts per davant de Macron). Suma l'Alternativa per Alemanya, que ha crescut molt. Alemanya és el país que més reparteix i la CDU està molt afeblida. A França, els qui estan més febles són els socis conservadors del PPE. A Itàlia, la primera força pot ser Salvini. El segon seria el Moviment Cinc Estrelles, el tercer el Partit Democràtic i el quart Forza Italia, dins del PPE.

- El candidat dels conservadors a presidir la Comissió Europea, Franz Weber, com és?

- És de la CSU, el partit soci de Merkel a Baviera, i està molt a la dreta. No és Orban, però no té molt a envejar-hi. Crec que no li importaria arribar a acords amb l'extrema dreta al Parlament. La gran victòria de l'extrema dreta ha estat la seva capacitat de marcar l'agenda. Se'n recorda de la frase de Thatcher? Quan li van preguntar quina havia estat la seva major victòria, va respondre: Tony Blair.

- I davant d'això, vostès què pensen fer?

- No resignar-nos. Hem de construir una alternativa política que qüestionin tant els neoliberals com l'extrema dreta. Hem d'aixecar una plataforma política que eviti que l'única opció sigui entre Macron i Le Pen. O entre Salvini i Merkel. Bé, Merkel ja no. Nosaltres estem construint una alternativa amb la França Insubmisa, el Bloco de Portugal, l'Esquerra Sueca, l'Aliança Roig-Verda danesa, totes elles forces que puguen, cap d'aquestes baixa del 10%. Per disputar la segona plaça a l'extrema dreta. Ser els qui aturem l'extrema dreta i ser l'oposició efectiva a la dreta radical de Weber i les polítiques neoliberals. Que l'oposició a les polítiques neoliberals no sigui la dreta racista.

Miguel Urbán Foto: Adrià Costa